

БУКВАР ТОЛЕРАНЦИЈЕ

ТОЛЕРАНЦИЈА ЈЕ...

... када се играш са свом децом и не гледаш да ли су су они другачији од тебе.
... када упознаш неког странца и не смета ти што га не разумеш.
(Абази Виктор 2/2)

... за мене када се неко понаша добро. Поштовање представља вид толеранције.
(Ива Михајловић 2/2)

... за мене када моја сестра има телефон и не да да ја играм игрице са њом зато што мисли да ћу јој изгребати телефон, јер саммали. (Огњен Дондур 2/2)

... када прихватамо другове и онда када се разликују од нас.

... када могу да играм игрице по цео дан. (Немања Рашковић 2/2)

... када смо сви сложни. (Огњен П. 2/2)

... кад се са неким дружиш и тај неко ти је као шеф/ица. (Елена Путник 2/1)

... када питам маму да ли можемо да идемо код баке и она пристане. (Матија 2/1)

... када се не гурам, не свађам и не тучем, када сам добар и послушан. (Александар 2/1)

... прихватање другог, дружење са њим; када делимо ужину и са онима који су другачије боје коже.
(Ања 2/1)

... када трпиш особине, изглед и понашање других људи, а да ти то не смета. (Лазар Петровић 2/1)

... када се неко не понаша лепо, а ми му пружимо шансу да се поправи. (Ана Петрић 2/2)

... када ми друг поломи играчку, а ја се не наљутим.
(Немања Кривошија 2/1)

... када се са неким дружиш и тај неко ти стално командује, а ти га слушаш и подносиш иако ништа није по твом. (Софија 2/1)

... када прихваташ мишљење других који не мисле на исти начин као ти.
(Михаило Новаковић 2/2)

... за мене лепо понашање. Када дође мој брат Вукан, а ја хоћу још мало да се играм са другарицама, он ми то допусти. (Ирина Чохаџић)

Толеранција нас учи да и ако је неко другачији, не треба да га одбацујемо. (Невена 2/1)

Толеранција нас учи да ако је неко другачији од нас, треба да га прихватимо.
(Ерика Сулимановић)

За мене је толеранција када се људи и деца различите вере и боје коже међусобно поштују и друже. (Ива Анићић 2/2)

За мене је толеранција када се играм са другарицама и са сестром.
(Кристијан Насуф 2/2)

За мене је толеранција праштање туђих грешака. (Чеда 2/2)

За мене је толеранција када је неко фин према другима. (Андреј Стевановић 2/1)

За мене је толеранција када се сва деца заједно играју. (Богдан 2/2)

За мене је толеранција када се играм са другарицама и сестром.

За мене је толеранција када изабереш друга са којим хоћеш да се играш, а он то не жели, па ти одеш да се играш са неким другим. (Немања Тутуновић)

Моја другарица је често узимала од мене играчке. Пита ме да ли може, ја јој их дам, а она обећа да ће их вратити. Прошло је од тога већ много времена, она ми их још није вратила, а ја сам још увек толерантна према њој. (Ирена Тркуља)
Када се деца широм света друже и играју, а разликују се. (Ђорђе С)

Био сам код друга и он ми није дао да погледам једну игрицу, али се убрзо предомислио. И ја сам рекао: „Хвала“. (Марко Бошковић)

Бити толерантан, то је врлина, чак и када некеме стално опраштамо, а тај не увиђа своје грешке. (Марина Дакић 2/2)

РЕЗУЛТАТИ АНКЕТЕ ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА ТОЛЕРАНЦИЈЕ

Анкета поводом Дана толеранције организована је у нашој школи у петак, 14.11.2014. године и реализована је међу ученицима од петог до осмог разреда (анкетирано је 50 ученика).

Ова анкета спроведена на случајном узорку ученика узраста од 10 до 14 година показала је да су наши ученици упознати са појмом толеранције и основним облицима нетолеранције.

Ученици имају високо изражену свест о потреби да се на насиље одговори ненасиљем. Резултати анкете сведоче о великом проценту оних који су спремни да прихвате ученике других култура и нација, али је примећена и мања група ученика која је нетолерантна према различитостима других. Ученици знају да препознају насиље и вољни су да то пријаве и потраже помоћ. Мање је оних који би се умешали и покушали да заштите злостављаног, док је занемарљив број оних који не би уопште реаговали. Велики проценат ученика наводи да није био нетолерантан према својим вршњацима, а они који јесу наводе да су другове увредили или омаловажавали. На питање да ли су некада били жртве нетолеранције, највише ученика одговара да није, док се мање њих осетило жртвом зато што су млађи, имају другачије мишљење или су различити.

Оно што највише забрињава је да скоро трећина анкетираних не прихвата и не уважава мишљење ауторитета.

У циљу сузбијања неприхватљивих облика понашања, школски тимови ће у даљим активностима обратити посебну пажњу на облике нетолеранције и информисати ученике о истим. Ова тема ће се више обрађивати на часовима Грађанског васпитања, Верске наставе и Одељењске заједнице, а чланови Ученичког парламента урадиће пано са идејом ширења позитивних ставова о толеранцији, који ће бити представљен свим ученицима.

Николина Шарац, психолог
Весна Босић, библиотекарка

16.11. МЕЂУНАРОДНИ ДАН ТОЛЕРАНЦИЈЕ

Толеранција

Толеранција је лична особина која се дефинише као поштовање туђих идеја, уверења или поступака чак и ако се они разликују, или су потпуно супротни нашим.

Попустљивост и обзир према другима, разумевање за њихове поступке и размишљање је, такође, толеранција.

Неспречавање некога да ради оно што жели, прихватање и признавање различитости.

Толеранција је неопходна особина за достизање основне културе.

Живот без толеранције није живот у миру. Атмосфера без исте у друштвеним односима јако је напета и непријатна за околину и друштво.

Бити толерантан значи и да си и сам достигао зрелост као особа те да као такав поседујеш особине и ставове који се разликују.

БУДИМО ТОЛЕРАНТНИ!

Виолета Јацић VII/3

ТОЛЕРАНЦИЈА

Толеранција је поштовање, прихватање и уважавање нечијег права на различитост. Разликујемо се по обичајима, веровањима, способностима, навикама, вредностима, изгледу, језику, политичкој, националној и верској припадности, укуси, спортском тиму за који навијамо и начину на који обављамо одређене послове.

Праг толеранције зависи од генетике, васпитања и средине у којој одрастамо и живимо. Упознати себе, разумети друге и прихватити разлике је основ толеранције. Корисно је смањити очекивања од других. Треба да покушамо да разумемо другу особу, да се ставимо у њену кожу. Знајмо да људи нису савршени, а нисмо ни ми.

Љубав је заправо толерисање несавршености другог. Емпатија и прилагођавање, најважнији су рецепт. Понос, пркос и гордост замењују емпатију, тада ми губимо стрпљење, мислимо да је наш став исправан и доказујемо да смо у праву, иако супротна страна говори другачије. У ствари, свака особа има своју истину и његова прича за њега има велики значај.

Толеранција је неопходна особина за људско биће које живи у друштву, пошто мора да научи да успостави добре односе са другим људским бићима. Дете се не рађа толерантно и природно је да мисли да се све врти око њега и да свако мора да се сложи с њим. Неопходно је, од малих ногу васпитавати дете у духу толеранције, како би научило да прихвата туђа мишљења и постигне договор са својим другарима у игри, учењу и свакодневним активностима. На тај начин ће се боље уклопити у групу у том узрасту и у будућности.

Важност толеранције највише треба истицати због свесности да нетолеранција изазива сукобе на свим нивоима, брачни парови се разводе, прекидају се пријатељстава, воде се ратови. Последице нетолеранције су сукоби, свађе, незадовољство међу људима, избегавање и мржња. Осећамо се јаким само у друштву истомишљеника, уз то, психофизичка кондиција нам слаби, а и сами се у том моменту осећамо лоше. У основи нетолеранције су недостатак самопоуздања и несигурност. Најбољи лек за нетолеранцију јесте јачање самопоуздања. Отуда је једна од најважнијих особина за достизање културе мира свакако толеранција, зато што она подразумева прихватање туђег мишљења, других људи, места, региона или земаља. Немогуће је живети у миру без толерантне атмосфере у друштвеним односима. Зато је неопходно радити на толеранцији, кроз разне активности, учења и игру, како би се деци помогло да мирно живе једни поред других и прихватају различитости и међусобне разлике.

Зато, сви Ви господо, велика и мала, поштујте једни друге, прихватајте и дајте прилику сваком да са Вама разговара, уважите његов став, ма колико се он разликовао од вашег, јер једино тада ћете бити толерантни.

Радојка Аксентић, родитељ

Secretary-General's Message for 2014

We live in an era of rising and violent extremism, radicalism and widening conflicts that are characterized by a fundamental disregard for human life. There are more people displaced by fighting today than at any period since the end of the Second World War. Innocent lives are being lost in senseless clashes around the world. The youngest victims are robbed of their childhoods, conscripted and abused, or even kidnapped simply for wanting an education.

Democratic and peaceful societies are not immune from prejudice and violence. There is growing hostility and discrimination towards people crossing borders in search of asylum or opportunities denied to them at home. Hate crimes and other forms of intolerance mar too many communities, often stoked by irresponsible leaders seeking political gain.

I have strongly urged world leaders to protect people from persecution and to encourage tolerance for all regardless of nationality, religion, language, race, sexuality or any other distinction that obscures our common humanity.

The International Day of Tolerance is an opportunity to reaffirm our commitment to work for the recognition and protection of universal human rights and fundamental freedoms that is so essential to lasting peace.

The United Nations is committed to strengthening tolerance by fostering mutual understanding among cultures and peoples. This imperative lies at the core of the United Nations Charter as well as the Universal Declaration of Human Rights. Promoting tolerance is also a key objective of the International Decade for the Rapprochement of Cultures being observed through 2022. And the United Nations Alliance of Civilizations is paving the path to greater cross-cultural understanding.

On this International Day of Tolerance, I call on all people and governments to actively combat fear, hatred and extremism with dialogue, understanding and mutual respect. Let us advance against the forces of division and unite for our shared future.

Ban Ki-moon

Толерисање нетолеранције

„Плачем, разочарана, повређена. Некоме сам веровала. Некоме ко ме је обележио у друштву као лошу, лажљиву, превртљиву особу... а зашто?

Не знам. Знам само да када нешто добро урадим та иста особа ме саплиће иза ћошка и оговара. Ок . Нека је. Наћи ћу у себи довољно снаге да се изборим са тим...”

Ово је био део разговора са једном ученицом... намерно је измењен, јер је применљив у најразличитијим ситуацијама: могу бити деца, другари из разреда, могу бити одрасли, сродници, пријатељи, колеге... У питању је нетолерисање нечијег успеха, врло често изражено у међуљудским односима.

Како у моментима када сте одбачени пронаћи довољно снаге и самопоштовања да се издигнете изнад ситуације и прихватите онога ко вас одбацује? Прво - зашто уопште да прихватамо некога ко нас одбацује?

Различитост је више него икада раније уочљива, опипљива, суштински састојак наше свакодневнице. Изграђивањем јасног става да поштујемо туђе потребе стичемо отпорност на разне узнемирујуће ситуације, јачамо емотивно и постајемо успешнији.

Јачамо емотиво јер упознајемо проблеме другог и начине за њихово превазилажење. Учењем да прихватамо другог, тренирамо себе да се боље снађемо у животним околностима. Прихватање подразумева и развој емпатије, могућности да се „поставимо у туђе ципеле“ односно уживимо у туђа осећања.

Постајемо успешнији јер не трошимо време и снагу на непроменљиве околности него успевамо да се усмеримо на оно што је реалан проблем. На пример, „Неко ме је увредио“. Неко ће се увек наћи да увреди. Проблем је да ли постоји основа за ту увреду и да ли је увреда заиста део неке моје особине. Добре или лоше особине? Да ли треба да се мењам или не? Што пре схватимо да не постоје непогрешиви људи и да ми сигурно сами можемо да погрешимо лакше ћемо прихватити и туђу критику и боље реаговати на њу. Неосноване критике ћемо, такође, лако одбацивати.

Све до сада речено се односи на особу која правилно поступа и покушава да толерише туђу нетолеранцију према себи. Међутим, постоје и други случајеви, врло чести у школској ситуацији када ученици толеришу туђу нетолеранцију према некоме коме је у том моменту потребна заштита. Дозвољавају да неко пред њима вређа другог, понижава и окрутно се опходи само зато што та друга особа припада некој социјално осетљивој групацији - сиромашној породици, непотпуној породици, етничкој мањини и сл.

Потребно је да сваки ученик наше школе зна да се у таквим случајевима обрати разредном старешини, педагогу или психологу школе или било коме од запослених у школи, у кога има поверења ако сведочи ситуацији у којој неко дете трпи нетолерантно понашање од стране било детета, било одраслог.

Педагог Тијана Павловић

Толеранција и религија

Бог је створио човека Адама, а затим и жену Еву, јер како је речено у Библији, човеку није добро бити сам.

Једна од најважнијих заповести коју је Господ Исус Христос оставио свима који повероваше у њега је: „Љуби ближњег свог као самога себе“.

Ко је ближњи? Одговор је врло једноставан. То је ЧОВЕК. Оно што од нас Господ тражи јесте да волимо једни друге, а као што смо видели човек не може сам да се оствари и да му је потребан неко други.

Апостол Павле нам поручује: „Нема више Јудејаца ни Грка, нема више роба ни слободнога, нема више мушког и женског, јер смо сви један (човек) у Исусу Христу“. Тиме нам поручује да смо сви пред Богом исти, да онај ко је богат не може да пролази некажњено ако је скривио само зато што има новац, да жене имају права као и мушкарци, да су стари и болесни подједнако значајни као и млади и здрави итд.

Нажалост, свесни смо да око нас има пуно насиља и то међу људима који себе називају верницима. Има насиља у породицама, ратова између људи исте, а и различите вере, ратова у име вере. Човек се често показује као насилно биће. Да би то превазишао, требало би да човек преиспита своје себичне тежње, јер ће једино тада моћи да види потребе и оног другог и да их усагласи са потребама другог.

Не смемо да заборавимо на човекољубље о коме говори Христова заповест, као ни чињеницу да је живот који имамо дар који смо могли и да не добијемо. Ако то имамо на уму, онда ћемо ценити како свој, тако и живот другог човека. Схватићемо да се ниједна личност не сме жртвовати зарад било каквог циља.

Бог је створио човека слободним и жели да му човек приђе слободно, без икакве присиле. Ако Бог поштује човекову слободу шта онда ми треба да кажемо. Да ли треба да мрзимо некога ко није исте вере као ми? Као прво, мржња није нешто о чему Христос говори, а као друго, насилно наметање вере је противно Богу. Сведоци смо разних насиља који се врше у име вере. Људи се вређају и нападају зато што су друге вере, руше се цркве, цамије. Сваки искрени хришћанин зна важност и значај светих места и стога неће другом бранити да и он има своја места где ће се окупљати на молитву.

Често говоримо о толеранцији и прихватању другог и другачијег. Међутим, толеранција није довољна. Оно што се од нас тражи је нешто много веће. То је љубав, љубав према некоме ко је другачији, јер и он има право да живи.

Разлике које постоје између вера не смеју бити разлог за нетрпељивост и било какво насиље које нити Црква одобрава нити државни закони. Из хришћанског угла било какво насиље није оправдано и свако ко заговара насиље у име вере, мржњу, није у праву. Доказ колико волимо Бога је колико љубави имамо за све око нас!

Јелена Вујић, вероучитељ

ТОЛЕРАНЦИЈА НА СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ

Каже се да је живети у историјски занимљивом времену поприлична несрећа. Оно што се дешавало крајем двадесетог и почетком двадесет и првог века на Балкану за многе будуће историчаре представљаће праву ризницу бурних историјских догађаја који ће моћи различито да се тумаче. Ми непосредни актери ових догађаја живели смо у четири различите државе (СФРЈ, Савезна Република Југославија, Државна заједница Србија и Црна Гора и Република Србија) и били сведоци и учесници многих ратних сукоба. Пошто се још није створила потребна историјска динстанца доносити неке закључке о најважнијим политичким или економским дешавањима би било преурањено. С обзиром на то колико је ово време занимљиво смео бих да дозволим себи да се позабавим животом обичног човека у овом периоду.

Па да видимо како то живи обичан становник Балкана на крају 20. и почетком 21. века. Период је исто тако турбулентан за свакодневни живот као и за политичка дешавања. С падом некадашње СФРЈ са сцене је сишло и једно друштвено уређење које се до тада сматрало за најнапредније и најисправније. Ради се о социјализму. Први пут у историји се десио „корак уназад“ што се тиче развоја друштва. Не знам да ли ће се с овим сложити социолози, али је чињеница да су у историји постојала три типа друштвеног уређења – робовласничко, феудално и, на крају, капиталистичко. Социјалистичко уређење је уведено након Другог светског рата на овим просторима и показало се само као неуспели друштвени експеримент. Обичан човек, радник који је живео и радио на просторима западног Балкана деведесетих година двадесетог века нашао се у једном новом систему који је за њега представљао велику непознаницу. И док се у социјализму обичан човек бар формално за нешто и питао (многим старијим радницима остале су успомене на самоуправљање и на радничке савете), у овом новом систему најчешће је уз именицу „радник“ ишао и епитет „технолошки вишак“. Прва ствар која је постала видљива одмах након рушења „мрског социјализма“ био је велики број људи који су остајали без посла. Већина предузећа је приватизована, и то углавном на некакве сумњиве начине. Најчешћи случај је био да је у успешним фабрикама један део радника одмах остајао без посла, док су преосталим запосленима плате углавном смањиване. Мање успешна предузећа су отерана у стечај и њихови радници су се нашли на улицама. Људи који су постајали нови приватни власници већином су припадали некаквим криминализованим групама или су били тесно повезани с њима. Положај обичног човека у новом систему постајао је све лошији.

Пад социјализма нам је донео и вишестранацје. Показало се, међутим, да већина нових странака има мање-више исту идеологију. Како што пре доћи на власт и преузети управљање над преосталим државним предузећима. Политичари су у друштвеним фирмама нашли своје „златно јаје“ и преко ноћи су постали главне естрадне звезде. Обичан човек се у свему томе сналазио слабо или се никако није сналазио. Када су га деведесетих година закачиле још и санкције, одржавао га је једино још пуки инстинкт за преживљавањем. То, нажалост, није било све. Пошто су ратови и санкције некако преживљени, у земљама западног Балкана појавио се велики број страних банака. Мали човек који је претрпео велику невољу једва је дочекао да дође до некаквих новчаних средстава преко кредита које су нове банке нудиле. Испоставило се, међутим, да су услови за узимање тих кредита веома лоши, а да су банке које су похрлиле на ове просторе заправо предузећа са врло сумњивим капиталом и са зеленашким каматама. Све то време из медија га засипају некаквим шоу-програмима, који као да имају за циљ да затупе гледаоца. На већини ТВ програма су избачени садржаји из културе, а писана штампа се углавном бави трачевима и детаљима из живота неких естрадних личности. Из Европе му с времена на време сврати понеки „пријатељ“ да му саспе у лице како смо обична стока која нема шта да тражи у друштву са земљама која негују старе европске вредности, а испостави се на крају да је главна вредност Парада поноса, без које му нема уласка у Европу.

Када такав обичан човек побегне из новог друштвеног система за који се борио, рушећи „мрски социјализам“, и дође у породицу као последњу оазу евентуалног мира, ту ће га сачекати деца која знају да имају право да га туже уколико испољи било какав облик насиља према њима и жена која је свесна да је постала равноправна у свему са мушкарцем и да може да доноси самосталне одлуке.

Из ове кратке приче о свакодневном животу у блиској прошлости остаје само да се закључи да нам је висок степен толеранције на све што нам се дешава неопходан уколико желимо да из овог периода изађемо чисте свести и здраве памети. Достићи степен толеранције такав да нам данашње време изгледа као период у коме је заиста пријатно живети неизоставно би морао да повлачи питање – Да ли ми је савест чиста?

Драгољуб Илин, професор историје

ТОЛЕРАНЦИЈА

Појам *ТОЛЕРАНЦИЈА* данас у употреби има више значења. У свом основном значењу, *толеранција* (лат. *tolerantia*) је попустљивост, трпељивост према схватањима са којима се не слажемо. Толеранцијом тако можемо назвати допуштање нечега упркос томе што нам се то нешто не свиђа, подношење нечега што не одобравамо - непротивљење нечему. Наша реч за толеранцију је трпељивост, јер толеранција није било какво допуштање, већ подношење нечега што нам смета. У ширем значењу, толеранција, такође, означава подношење нечег лошег, штетног и препознаје се у бројним изразима: толерантан на алкохол, глутен, лактозу и сл. Увек постоји нешто што толеришемо. Нетолеранција је противљење нечему што нам смета, што значи да се и толеранција и нетолеранција испољавају према нечему што нам се не допада. У нашем друштву данас праве вредности су потиснуте у неки други план, а незадовољство људи је велико и манифестује се на разне начине. Што је већа криза у којој се друштво налази, то је више присутан проблем нетолеранције.

Људи су несавршени и природно је да понекад греше, што значи да би требало једни другима да толеришемо грешке и да се ослободимо уверења да смо само ми увек у праву. Неретко данас историја показује да су неки ауторитети из прошлости који су били убеђени да су у праву, у ствари, грешили, а да су они за које друштво није имало разумевања живели испред свог времена. Отуда потврда да толеранција води ка прогресу неког друштва, док нетолеранција тај прогрес кочи. Разноврсност је оно што свет обогаћује, јер би било потпуно бесмислено да сви навијају за исти спортски клуб, слушају исту врсту музике и облаче се на исти начин.

Униформисаност и једноумље осиромашују људски дух и чине га приземним што умањује значај цивилизацијске улоге коју човек има. Човек се рађа са потребом за разноврсношћу, али га друштвени систем спутава да јој тежи, јер се у истобразности људима лакше влада. Васпитање би морало да има кључну улогу у развијању потребе за разноврсношћу, коју лично не морамо волети, али је морамо уважавати и на тај начин омогућавати постојање толеранције. Златно правило толеранције гласи: не чини оно што не би желео да други теби чине. Човек се рађа као слободно биће и као такав он има право да бира шта ће да ради, па макар то било лоше за њега. Слобода људима даје права, која су једино ограничена правима других, па се толеранција углавном посматра као поштовање права других. Критеријум поштовања одређује границе толеранције, али се на основу тога утврђује да ли је толеранција врлина. Демократска друштва допуштају истицање супротстављених идеја све док се тиме не угрожавају нечија права и слободе. Уважавање различитих мишљења јесте врлина када се тиме постиже слободно изражавање људи. Међутим, није свако мишљење вредно толеранције. Позивање на малтретирање других, на насиље и понижавање не сме бити толерисано. Свако понашање које угрожава друге људе, колико год да помера границе толеранције, морало би да буде санкционисано. Пушење у заједничким просторијама, вожња у пијаном стању, везивање сигурносног појаса, прелазак улице ван пешачког прелаза, вожња кроз црвено светло, прекорачење брзине и сл. изазивају у друштву бројне полемике и различита мишљења. Ставови људи о овим питањима се разликују по степену опасности и последицама које би могле бити изазване. Отуда поштовање разних писаних и неписаних правила и људских права није ствар нечије добре воље, већ обавеза. Свакако, толерантна особа није неко ко свакоме попушта, ко је пасиван, незаинтересован, ко нема своје мишљење или се боји да га изнесе, него човек који има своје мишљење, ко је спреман да призна грешку, учи, мења своје ставове и уме да саслуша друге. То значи да није лако бити толерантан, јер не можемо се само о томе изјашњавати, већ и имати поверења у себе, бити храбри и независни.

Толеранција се учи живљењем у толерантној средини. У оваквом окружењу лакше се стичу особине личности као што су самопоштовање, независност, сигурност у себе. У нашем окружењу и друштву уопште, где је проблем нетолеранције веома уочљив, неопходно је тежити већој едукацији младих како би се лакше суочили са различитостима и како би их лакше прихватили. Свесни средине у којој се налазимо и руковођени жељом да се у нашој школи сви пријатно осећају, толеранцијом се не бавимо само 16. новембра када се обележава овај важан дан, већ непрестано кроз све наставне и ваннаставне активности.

Весна Босић, библиотекарка

Међународни дан толеранције 16. новембар

Промовисање толеранције

На свој педесети рођендан, 16. новембра 1995, УНЕСКО-ве државе чланице усвојиле су Декларацију о принципима толеранције. Између осталог, Декларација потврђује да толеранција није ни попустљивост ни равнодушност. То је поштовање и уважавање богате разноликости светске баштине, културе и начина исказивања хуманости. Толеранција признаје универзална људска права и основне слободе других. Људи су природно разноврсни; само толеранција може да обезбеди опстанак мешовитим заједницама широм света.

Декларација квалификује толеранцију не само као моралну обавезу, већ и као политички и правни услов за појединце, групе и државе. Она одређује толеранцију у односу на међународне инструменте за људска права који су састављени у последњих педесет година, и наглашава да држава треба да да нацрт новог закона када је то неопходно како би се осигурао једнак третман и могућности за све групе и појединце у друштву.

Уз отворено истицање неправде и насиља, дискриминација и маргинализација су најчешћи облици нетолеранције. Образовање би требало да има за циљ сузбијање утицаја који су довели до страха и изопштавања других, а требало би и да помогне младим људима да развију капацитете за самостално расуђивање, критичко размишљање и етичко резоновање. Разноврсност светских религија, језика, културе и националности није изговор за сукоб, већ је благо које нас све обогаћује.

Како се можете супротставити нетрпељивости?

Борба против нетолеранције захтева закон:

Свака влада је одговорна за спровођење закона о људским правима, за забрану и кажњавање злочина из мржње и дискриминацију мањина, без обзира да ли су починиоци државни званичници, приватне организације или појединци. Држава мора осигурати једнак приступ судовима, комесару за људска права и омбудсману, тако да људи не узимају правду у своје руке и прибегавају насиљу да би решили своје спорове.

Борба против нетолеранције захтева едукацију:

Закони су неопходни, али не и довољни за сузбијање нетолеранције у појединим ставовима. Нетрпељивост је врло често укорењена у незнању и страху: страх од непознатог, других, других култура, нација, религија. Нетрпељивост је, такође, блиско повезана са претераним осећајем самопоштовања и поноса, без обзира на личност, националност или веру. Иако се ови појмови уче од најранијег узраста, свакако се и даље већи нагласак мора стављати на едукацију. Више напора треба уложити у образовање деце када је реч о толеранцији, људским правима и о другачијим начинима живота. Децу треба подстицати како код куће тако и у школи да буду отворена и радознала.

Образовање је доживотно искуство и не почиње и не завршава се у школи. Едукација младих о толеранцији кроз систем образовања и васпитања неће успети уколико се не укорењује свест о томе у свим старосним групама и уколико се не одвија свуда: код куће, у школи, на радном месту, у продавници, на спортским теренима, правосуђу, на забавама, у медијима, саобраћају и сл.

Борба против нетолеранције захтева приступ информацијама:

Нетрпељивост је најопаснија када се експлоатише да задовољи политичке и територијалне амбиције појединца или група појединаца. Проблеми често почињу при идентификовању прага толеранције јавности. Одатле се затим често развијају погрешни аргументи, на основу којих се манипулише јавним мњењем, шире се дезинформације и предрасуде. Најефикаснији начин да се ограничи овај негативни утицај је развијање политике која ствара и промовише слободу штампе и плурализам, како би се у јавности омогућило да се прави разлика између чињеница и мишљења.

Борба против нетолеранције захтева индивидуалну свест:

Нетрпељивост у друштву је збир нетолеранције њених појединих чланова. Фанатизам, стереотипи, стигматизација, увреде и расне шале су примери појединих израза нетолеранције којима су неки људи свакодневно изложени. Нетрпељивост рађа нетрпељивост. То оставља жртве у потрази за осветом. У циљу борбе против нетолеранције појединци треба да постану свесни везе између свог понашања и зачараног круга неповерења и насиља у друштву. Свако од нас би требало да почне од питања: Да ли сам ја толерантан човек? Да ли одбацујем оне који су другачији од мене? Да ли су други криви за моје проблеме?

Борба против нетолеранције захтева локална решења:

Многи људи знају да ће ови проблеми постати општи, али мало њих схвата да је решење за глобалне проблеме локално, чак и појединачно. Када се суочимо са ескалацијом нетрпељивости око нас, не смомо чекати владу и институције да делују. Ми смо сви део решења. Не треба се осећати немоћно, јер сваки човек заиста поседује огромну способност да влада собом. Ненасилна акција је начин коришћења те моћи. Алати ненасилне акције (заједничко супротстављање проблемима, солидарност са жртвама нетолеранције, дискредитација мржње) стоје на располагању свима који желе да стану на пут нетолеранцији, насиљу и мржњи.

ОШ “ПЕТАР КОЧИЋ”

Првوماјска 79
Земун
тел. 011/2196-149

www.ospetarkociczemun.rs

ЗА КОРАК ИСПРЕД

ТОЛЕРАНЦИЈА

Како растеш,
особине своје градиш:
да си добар,
да си вредан,
породици предан ...

Гради још уз то
и толерантност!
Није тешко!

Поносно стој уз оно
у шта верујеш
и не поколебај се лако.
Свакоме приђи
са разумевањем
и третирај га тако.

Воли и поштуј себе,
цени и прихвати људе око тебе!

Ако неко не изгледа као ти,
не схвата ствари као ти,
или не мисли као ти:
Нека те то не љути!

Са њима се на пола пута нађи
и живот ће бити
лакши и слађи!

Нада Путник, родитељ

Тим за културну и јавну
делатност